

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoP/9/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117224705
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Turza
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5117224705.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Turzu, členov senátu JUDr. Jána Burika, JUDr. Ladislava Mejstříka, vo veci starostlivosti súdu o maloletého T. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. A. P., C. XXXX/XX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracovisko Kysucké Nové Mesto, dieťa rodičov, matky N. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom tamtiež a otca T. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom N., M. XXXX/X, zastúpeného JUDr. Branislavom Samcom, advokátom so sídlom v N., A. XX, o návrhu otca na zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č.k. 9P/172/2017-1032 zo dňa 26. 03. 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie podľa ust. § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 78 ods. 1 Zákona o rodine zamietol návrh otca na zníženie výživného na maloletého zo sumy 120,- eur na sumu 50,- eur mesačne. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa ust. § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov ho nepriznal. V rámci dokazovania skúmal, či došlo k zmene pomerov na strane účastníkov konania, t. j. otca, matky a dieťaťa, a to od predchádzajúcej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Žilina z 11. 05. 2016 sp. zn. 9P/132/2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 20. 12. 2016 sp. zn. 11CoP/69/2016, do času rozhodovania o návrhu otca na zníženie výživného, t. j. či je vôbec oprávnený výšku výživného opätovne prejednávať. Mal za to, že zmena pomerov musí byť tak závažná (kvalifikovaná), aby bolo možné konštatovať, že pôvodné rozhodnutie pri takto zmenených pomeroch neobstojí, pričom je potrebné prihliadať na rozsah, časové trvanie, ale aj všetky ostatné okolnosti, ktoré sa závažnejším spôsobom prejavujú v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase skoršieho rozhodnutia. Pri rozhodovaní o zmene pomerov prihliadol aj na vývoj životných nákladov (objektívna okolnosť) od určenia výšky výživného skorším rozhodnutím. Na strane otca došlo k zmene pomerov spočívajúcich v poklese schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60 %, keď do mája 2017 mal pokles tejto schopnosti 50 % a ďalej sa mu zvýšil invalidný dôchodok o 20,- eur. Od 01. 09. 2015 sa zvýšila aj jeho vyživovacia povinnosť na maloletého D., nar. XX. XX. XXXX o 20,- eur mesačne (celkovo 70,- eur mesačne) a zvýšili sa mu výdavky na lieky o 5,60 eur. Na strane matky došlo k zmene pomerov spočívajúcej vo zvýšení sa jej výdavkov na bývanie o 50,- eur a zvýšení jej príjmu o 80,- eur. Nepochybne došlo k zmene pomerov aj na strane oprávneného maloletého dieťaťa v tom smere, že došlo k nárastu jeho odôvodnených výdavkov, keďže navštevuje 2. stupeň základnej školy 8. ročník. Zvýšenie výdavkov matka vyčíslila oproti roku 2016 o 70,- eur mesačne, čo je primerané, keďže fyzický a psychický vývoj dieťaťa v tomto veku je akcelerovaný. Pritom matka sa o dieťa osobne stará, zabezpečuje mu bývanie, iné potreby (naturálna forma plnenia výživného), pričom otec jej s jeho výchovou nepomáha a neposkytuje mu iné

naturálne plnenia. Pri rozhodovaní o návrhu bral do úvahy najlepší záujem maloletého dieťaťa, kedy zníženie výživného by malo byť celkom výnimočným rozhodnutím, ak sa zmenia pomery tak radikálne, že nemožno spravodlivo požadovať od povinného rodiča plnenie vyživovacej povinnosti v určenom rozsahu vychádzajúc z toho, že je prvoradou povinnosťou povinného rodiča, aby zabezpečil potreby dieťaťa v potrebnom rozsahu. Mal za to, že síce došlo k zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa (zvýšenie odôvodnených výdavkov) a taktiež aj k zvýšeniu životných nákladov, avšak u otca nebola preukázaná taká výrazná zmena pomerov, ktorá by zníženie výživného odôvodnila. Aj keď mu o 10 % poklesla schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, stále mu nebola priznaná plná invalidita. Otec môže vykonávať ľahšie práce podľa odborného posudku, t. j. príjem si môže zabezpečovať aj vlastnou prácou. Nevyvíja pritom dostatočné úsilie pri hľadaní práce, dokonca uviedol, že na to nemá čas. Potvrdenie od zamestnávateľov si otec zabezpečuje predovšetkým pre potreby evidencie úradu práce, aby mohol byť aj naďalej v evidencii nezamestnaných. Inú aktivitu nevyvíja. Sám uviedol, že si prácu ani nehľadá, pretože by ho aj tak nikto nezamestnal. Okolnosti aplikácie potenciality príjmu v predchádzajúcich konaniach sa preto nezmenili a trvajú aj naďalej. Znížením výživného, tak ako už v minulosti konštatoval súd druhej inštancie, by súd sankcionoval maloleté dieťa za neschopnosť otca nájsť si vhodné zamestnanie (primerané zdravotnému stavu) a na druhej strane by otca ani k takejto aktivite nemotivoval. Nakoniec otec v podstate súhlasil so zvýšením výživného pre maloletého D. (keďže nepodal odvolanie, hoci v tejto oblasti už má skúsenosti - nejde u neho o prvé konanie o výživnom), takže sa možno dôvodne domnievať, že toto dieťa preferuje. Argument, že si nemôže hľadať prácu, lebo stále navštevuje lekára, neobstojí, pretože lekár predsa nenavštevuje každý deň. Ako čiastočne invalidná osoba má nárok na bezplatné cestovanie vlakom, ktorú možnosť zjavne nevyužíva. Taktiež výdavky na doplnky na spanie nemožno považovať za také, ktoré otec musí nevyhnutne vynaložiť, pričom rovnaký náhľad mal aj na vitamínovo minerálne doplnky, keď celkové mesačné výdavky pre lieky na predpis boli 25,60 eur. Otec poukazoval na problémy s pečeňou už v roku 2015. Otca ako ZŤP a čiastočne invalida chráni pritom limit spoluúčasti pacienta, keď navyše došlo k nárastu invalidného dôchodku cca 20,- eur mesačne. Ani zvýšenie výživného pre maloletého D. o 20,- eur mesačne nie je dôvodom na zníženie výživného pre dieťa z prvého manželstva.

2. Proti uvedenému rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, podal odvolanie z dôvodov podľa ust. § 62 ods. 1 CMP otec maloletého a žiadal jeho návrhu na zníženie výživného vyhovieť. Poukázal na to, že v súčasnosti nie je schopný vykonávať pravidelnú každodennú prácu a z uvedeného dôvodu sa ani nemôže sám aktívne zaujímať o hľadanie zamestnania. S pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou by totiž žiaden zamestnávateľ nemal záujem o zamestnanca, ktorého dochádzka do práce by bola v dôsledku zlého zdravia nepravidelná, resp. sporadická. Dlhodobý je demotivovaný zdravotnými obmedzeniami, ktoré mu bránia nájsť si akúkoľvek prácu. Naďalej však dúfa, že sa mu podarí získať pre neho vhodné zamestnanie, preto zostáva v evidencii uchádzačov oň. Nie je pravda, že by preferoval jedno dieťa na úkor druhého, keďže určenie výšky vyživovacej povinnosti je vždy individuálne a závisí od potrieb konkrétneho maloletého dieťaťa a od možností a schopností obidvoch rodičov. V prípade maloletého D. to môžu byť preukázateľne zvýšené výdavky na liečbu atopického ekzému, rovnako majetkové možnosti a schopnosti jeho matky sú nižšie, nakoľko je invalidnou dôchodkyňou, ktorej nakoniec neplatí výživné v plnej výške, ale len vo výške 35,- eur, kde mu taktiež hrozí exekúcia. Jeho príjem je len invalidný dôchodok, ktorý sa síce v dôsledku zvýšenia invalidity zvýšil o 20,- eur, reálne sa však zvýšili aj jeho náklady a znížila sa možnosť zamestnať sa, keď príjem matky sa naopak zvýšil. V prípade, že životná úroveň rodiča je nízka a nemá možnosť ju zvyšovať, je nevyhnutné obmedziť nároky dieťaťa a prispôsobiť ich tejto životnej úrovni. Súd sa zaoberal len potenciálnosťou jeho príjmu, nie však matky, ktorá je na rozdiel od neho zdravá a má možnosť dosahovať vyšší príjem, keďže pracuje ako čašníčka v pivárni (kde sa jej príjem pohybuje okolo 440,- eur), pričom podľa informácií zo štatistického úradu je priemerný hrubý mesačný príjem v tejto profesii 678,- eur bez dodatkových príjmov ako je sprejitné, ktoré je taktiež nezanedbateľnou súčasťou príjmu matky.

3. Matka vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu otca žiadala rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Poukázala na to, že otec nie na tom nie je tak zdravotne zle, aby sa nemohol zamestnať aspoň na polovičný úväzok, pričom podľa nej normálne pracuje a zarába. Aj ona sa lieči na ekzém a má problémy s tlakom a s pečeňou, ale nemôže ísť ani na PN, ani si vybaviť invalidný dôchodok, pretože celá výchova maloletého je výlučne na jej pleciach, keďže otec sa o maloletého vôbec nezaujíma. Maloletý má 14 rokov a náklady na neho nielen že vzrástli, ale stále stúpajú a zníženie výživného by malo pre nich likvidačné dôsledky.

4. Otec maloletého vo vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že dostatočne preukázal svoj zdravotný stav, aj to, že sa aktívne snaží nájsť si zamestnanie, no kvôli obmedzeniam v dôsledku zdravotného stavu sa mu to nedarí. Matka svoje tvrdenia o nie až tak zlom zdravotnom stave ako laik v odbore zdravotníctva nijak nepreukazuje, jeho zdravotný stav, ani obmedzenia nepozná. Tvrdenie, že normálne pracuje, zarába, sa nezakladá na pravde a matka ho nijak nepreukazuje. Jej zdravotný stav bol súdom skúmaný a keby bol dlhodobo zlý, nebola by schopná vykonávať svoju prácu a musela by ísť na PN, resp. na invalidný dôchodok. Nie je pravda, že sa o syna nezaujíma, v prvom rade matka nemala záujem, aby sa s ním stretával a robila všetko pre to, aby ho nevidel. Tvrdenia o likvidačných následkoch zníženia výživného nie sú pravdivé, keďže s ňou v spoločnej domácnosti už druhý rok žije priateľ, ktorý pracuje a má slušný príjem, pričom je jeho povinnosťou podieľať sa na nákladoch na bývanie a ďalších potrebách. Spoločne si kúpili aj motorové vozidlo a úver, o ktorom matka tvrdila, že použila na splatenie dlhov, ktoré jej vznikli v spojení s výživou maloletého, bol použitý na zaplatenie časti jeho kúpnej ceny.

5. Matka vo svojom vyjadrení k vyjadreniu otca uviedla, že otec pracuje, keďže po vzatí mu vodičského preukazu v krátkej dobe vyplatil exekútorovi 1 000,- eur. Nemusí byť lekárka, aby poznala obvyčajné lieky proti bolesti, ktoré uvádzal otec, že ich užíva. Žiadne lieky na lekársky predpis neuviedol. Nie je pravda, že by sa o syna zaujímal. Vzhľadom na zdravotný stav by mala byť dlhodobo PN, pričom lekári jej prácu čašníčky vôbec neodporúčajú, avšak na výchovu syna, ktorý nastupuje na strednú školu, je sama a nemôže si to dovoliť. Klamstvo je, že si brala úver na doplatenie auta. Úver má na splatenie dlhov a náhradného výživného, za čo môže otec. Býva s maloletým a so svojimi rodičmi v malom dvojizbovom byte a žiadny priateľ s ňou nebýva. Otec by si mal namiesto ohovárania a vymýšľania radšej nájsť robotu, ktorú ponúka napr. chránená dielňa, ako aj na kariéra.sk prijímajú invalidných dôchodcov na polovičný úväzok, stačí len chcieť. Otec uvádzal, že ho nikto nezamestná, lebo stále chodí na vyšetrenia, ale keďže má kontrolu až v roku 2020, nevidí žiaden dôvod, aby si nenašiel aspoň brigádu a konečne začal poriadne na syna prispievať. Ako invalid nevyužíva žiadne výhody, ktoré mu zákony umožňujú. Z toho vyplýva, že to nepotrebuje.

6. Opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina sa k odvolaniu, ani k vyjadreniam nevyjadril.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vrátane nadväzujúceho výroku o nároku na náhradu trov konania, podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

8. Preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol v rámci konania otec maloletého, krajský súd konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a vykonal potrebné dokazovanie a následne dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. V tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keďže ani otec maloletého vo svojom odvolaní neuviedol žiadne podstatné skutočnosti, s ktorými by sa prvoinštančný súd nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť zistený skutkový stav a prijaté právne závery. Z odôvodnenia rozhodnutia pritom vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej.

9. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam krajský súd dopĺňa, že ani v priebehu odvolacieho konania otec nepreukázal skutočný záujem o hľadanie si zamestnania, keď skutočnosti ním uvádzané o pravdepodobnosti hraničiacej s istotou, že by žiaden zamestnávateľ nemal záujem o zamestnanca, ktorého dochádzka do práce by bola v dôsledku zlého zdravotného stavu nepravidelná, zostali v pozícii ničím nepreukázaných tvrdení, pričom len dúfanie otca, že sa mu podarí získať vhodné zamestnanie, v dôsledku čoho zostáva v evidencii uchádzačov o zamestnanie, neobstojí, keďže vyživovacia povinnosť k maloletému je jeho zákonnou povinnosťou (§ 62 ZoR), ktorú len dúfaním nenaplní. Je síce pravda, že životná úroveň dieťaťa sa odvíja od životnej úrovne jeho rodiča, avšak jej nezvyšovanie z dôvodu nezvyšovania si príjmu otca pre nepreukázanú nemožnosť, nemôže byť na úkor maloletého, pretože pri posudzovaní výšky vyživovacej povinnosti povinného, v tomto prípade otca, je potrebné prihliadnuť aj na jeho možnosti a schopnosti, nielen výšku reálne ním dosahovaného príjmu vo forme invalidného dôchodku (§ 75 ods. 1 ZoR). Na uvedenom preto nemení nič ani otcom poukazovaný potenciálny príjem matky, keďže sa posudzuje výška vyživovacej povinnosti jeho (ako povinného) a nie

matky, ktorá navyše sa o maloletého výlučne bez akejkoľvek inej pomoci zo strany otca stará, t. j. aj týmto spôsobom zabezpečuje jeho zvýšené náklady zodpovedajúce jeho zvýšenému veku.

10. Vychádzajúc aj z uvedených skutočností, vysporiadajúc sa s podstatnými námietkami otca uvedenými v prvostupňovom a odvolacom konaní krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil vrátane nadväzujúceho výroku o nároku na náhradu trov konania.

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP a nárok na ich náhradu taktiež žiadnemu z účastníkov nepriznal.

12. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).